

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

„Apare zilnic la orele 8 după amiază”

Note zilnice

Joiă trecută, cu prilejul vizitei la Petroșeni, d. I. Nistor, ministrul muncii și al ocrotirilor sociale, la fel și însoțitorii d sale, d-nii inginer Gheorghiu, secretarul general al ministerului; inginer Stavri Cunesco, directorul general al muncii; Mișu Enescu, directorul general al Casei centrale a asigurărilor sociale și Petre Popescu, inspector general al muncii, șeful regiunii în care se încadrează județele: Bihor, Arad și Hunedoara; au avut ocazia să aște din gura reprezentanților regiunii, oameni cu multă grijă de nevoile locale, dintre cari foarte multe se năvăluiesc cu problemele mari de Stat, în ce stadiu se găsește și linia ferată Tg. Jiu—Petroșeni. Mai corect: halul de paragina, în care au ajuns lucrările de artă executate din cele o sută șasezeci de milioane lei, câte s'au cheltuit cu lucrările grandioase de artă ce s'au efectuat pe traseul extrem de importantei legături feroviare a Ardealului cu Vechiul regat.

D-nii: C. Bursan, deputat; dr. Mioc, prefectul județului Hunedoara și Ionescu, directorul uzinelor Petroșeni, au arătat d-lui ministru I. Nistor, cu cifre cari nu suferă nici o desmințire: ce pierderi înregistrează și traficul căilor ferate, fiindcă a fost lăsată în părăsire, nelămurită, o linie atât de necesară nu numai comerțului local, dar mai cu seamă întreaga economie națională din Vestul Ardealului, până la Brad, Hălmegei și Vascau, ale cărei produse s'ar fi putut valorifica uimitor, având o seamă de posibilități în urma debuşurilor ce le-ar fi deschis linia ferată Petroșeni—Tg. Jiu și de acolo, la Dunăre și la mare.

Nu știm ce va rezulta din bu-năvoiața arătată problemei, de inimosul ministru și colaboratorii d sale; la fel, până unde vor merge demersurile parlamentare și al prefectului de Hunedoara, — oameni cari au dovedit că au un program vast de înfăptuire și din care în scurtă vreme au realizat adevărate opere de mare interes obștească și național, — însă, terminarea căii ferate: Petroșeni—Tg. Jiu, se împune și din alte interese superioare de stat.

Această arteră, reclamată astăzi de un schimb rapid de mărfuri, între o provincie și alta, va servi într'un viitor război, — pentru care nimeni din lume nu poate garanta că-i prea îndepărtat, — de o perfectă posibilitate strategică de apărare a integrității teritoriului nostru, atât de disputat.

Dezideratul ia forma deci, de cerință a securității noastre de Stat, pentru a cărei satisfacere, trebuie să se găsească c'un ceas mai de vreme soluția echitabilă, — adică fondurile necesare pentru ca linia ferată Petroșeni—Tg. Jiu să fie terminată și dată circulației cât mai neîntârziat.

pat nici prilejul lansării Imprumutului intern, să nu caute să ne submineze. Nu s'au mulțumit cu pusderia de agenți ai irendentei, pe cari îi au în țara noastră; ne-au mai trimis și dela ei misionari...

La Chișineu Criș, a fost arestată o ungueroaică, venită de peste graniță, anume Fülöp Peterné, — soție de subolțer de jandarmi, — care făcea propagandă împotriva imprumutului. Ea indemnă populația să nu subscrie la imprumut, că e zadarnic... „fiindcă peste două luni, tot vor ocupa unghiul Ardealului”.

„Și totuși, „ponderații” dela Pesta și ziaristii lor din România, pretind că sânt oameni pacinici!?”

Cine a trimis-o pe propagandista Peterné, în România, să vorbească, așa cum a fost dovedită că agita?

Const. I. Ștefănescu

16 ani dela Adunarea din Alba Iulia

Sâmbătă 1 Decembrie 1934, se împlinesc 16 ani de când suflarea românească a Ardealului, adunată în câmpia Albei Iulii, a decretat cu tărie și hotărâre, veșnica unire a Ardealului cu Patria Mamă. Ziua aceasta, în care am aruncat jugul nedrept al monarhiei habsburgice, trebuie veșnic, sărbătorită cu însuflețire și recunoștință pentru creatorii ei.

In orașul nostru, despărțământul asociației culturale „ASTRA” împreună cu Liga Antirevizionistă locală, organizează, ca și în trecut, Sâmbătă 1 Decembrie 1934 orele 5 d. m. la Teatrul orașenesc, o fastuoasă serbare.

Va conferența dl. profesor universitar Dr. Ioan Lupășcunoscutul luptător naționalist, în cadrul unui program artistic potrivit momentului ce se sărbătorește. Programul se va publica ulterior.

Avându-se în vedere afluentea mare a publicului și pentru a da posibilitate tuturor de a lua parte la serbare, s'a fixat o minimă taxă pentru locurile din parter și loji, venitul fiind destinat fondului menit a eterniza prin plăci comemorative și busturi, memoria tuturor bărbatilor arădeni cari au luptat pentru realizarea idealului nostru național.

Suntem convinși că toată suflarea românească din Arad va ști să prăznuiască cu demnitate ziua de 1 Decembrie, care, astăzi, mai mult ca oricând, trebuie să ne oțelească sufletele și să ne înțelezească pumnii în fața svârcoșirilor nesăbuite ale dușmanului nostru, neîmpăcat, de ieri.

Deci, Frați Români, pregătiți-vă pentru marele praznic al zilei de 1 Decembrie!

Atitudinea lor...

Nu-i o taină pentru nimeni că unghiul de aici și mai ales ziarele cari, voind să le apere interesele, cad întotdeauna în extremisme cari le trădează sentimentele pentru lecuirea cărora n'avem mijloace mai bune decât cavalerismul nostru pe care nu vor să l observe, — n'au reușit să înțeleagă deplin (e și vina noastră), că trăesc sub alt regim decât cel ungueresc.

Observați presa unguerească dela noi (se spune că presa e pulsul celor al căror glas este). Veți constata că, uitând de cenzură — și aceasta uitând de sine — dau drumul la articole, comentarii și pledoarii, dacă nu exact ca cele ale presei budapeștane, atunci, mai inversurate, mai cu colți veninoși de șarpe, mai cu ochii ieșiți din orbite și injecții în sângele turbării, de parcă ar fi siguri că a sosit ceasul pierii noastre prin ei.

In urma atentatului dela Marsilia, aceste tendințe de deslipire de România și identificare cu Budapesta, s'au evidențiat mai hotărât.

Pe lângă că tot ce se scrie în țara cu capitala la Janka-puszta, e bine primit și cu meștrefelice dar false zâmbete, produs, unghiul de aici (în să-i și informeze precis pe cei de dincolo, ba și să mai adauge de la ei sau chiar să inventeze.

Ne întrebăm noi atunci, unde este loialitatea ungu-

rilor și... drept cine se simt ei aici?

Și tot noi răspundem că ar trebui să se simtă cetățenii țării în care trăesc mai bine decât confratii de dincolo; în care drepturi nenumărate le stau în serviciu, iar în libertate se pot bălăci cum le place; ar trebui să se identifice cu interesele țării în care găsesc o pâine albă de grâu românesc în locul vieții de mizerie în care se svârcolesc cetățenii Ungariei; ar trebui să se închine cu plozitate în fața amintirii momentului care i-a trecut sub oblăduirea noastră unde impozitele nu au proporția obiectelor sub microscop și unde chiar după ce svâră cu spută veninoasă în persoanele oficiale, li se oferă o siguranță care la ei e balansată; ar trebui ca unghiul din România să fie mândri că nu fac parte din țara urzitoare de comploturi și crime și în loc să atace Jugoslavia și Mica Intelegeră, ar face mai bine să tacă din gură, dacă glasul sângelat le sparge timpunul pentru a nu auzi pe cel al dreptății.

Unghiul cetățenii ai României Mari nu sunt loiali. Etica e învăluită, musamalizată de ei în cărpa unor vederi dictate de sentimente cari mai persistă doar în virtutea inerției, căci faptele celor de cari se mai așteaptă sunt susceptibile de dispreț, nu de atășament.

Etică? Morală? Loialitate?... Recunoștință?... Ațășament?

Sunt cuvinte pe cari dicționarul lor nu le cunoaște.

Bine, dar atunci îi mai putem noi socoti oare drept cetățenii ai țării noastre? Nu sunt ei mai degrabă reprezentanți ai Ungariei puși sub comanda Budapeștei?

Și ce le dă, ce le va da Budapesta? Tulburarea sufletului, robia de sub călcăul groșilor conformiști, exclusiviști, egoiști și disprețuitori față de masele pe cari le socotesc drept gunoi pentru îngrășarea pustelor în cari și-au înfipt ghiarele cu sgârcenie și nesățiu pentru a se putea îndopa până la debordare ca și bestia de pe masa lui Nabukodnesar, în timp ce acei pe cari îi biciuie și-i apleacă 'n jug, își ród unghiile de foame și duc o viață de troglodifi imbecilizați și bestializați de obscurantismul promovat de groși pentru a-i putea mâna în cireadă fără să se știe revoita.

Până când sârmanii amețiți de promisiuni vor crede în minciuna celor ce nu găsesc scuză decât învinuind pe români? Până când ceata nu li se va ridica de pe ochi și celor de aici, ca să vadă că salvarea e în mâna groșilor cari le-ar putea da pământuri și bani din cei aruncați pe călcăiele unei himere niciodată ajunsă?

Ochi au și nu văd..., minte au și nu judecă...

P. Sel

Profilul moral al lui Iancu Conciatu

-- Câteva ciupeli și câteva sentințe de condamnare --

— (Dela informatorii noștri speciali din Bozovici) —

„Tiganul dela Bozovici”, Iancu Conciatu, — nu mai este secretar general al Camerei de industrie și comerț din Timișoara. Am anunțat ieri că ministerul l-a revocat din acest post, în care s'a vârit pe ușa din dos, fără concurs și fără a avea studiile necesare.

De Iancu Conciatu însă ne putem ocupa și azi, când a devenit din nou... simplu particular. Iancu Conciatu este un subiect ineputabil și isprăvile lui trebuie publicate, ca să-l cunoască și cei ce eventual nu l-au cunoscut până acuma.

Amănuntele de mai jos, caracterizând profilul moral al lui Iancu Conciatu, ni s'au trimis cu poșta, recomandat, dela Bozovici, din comuna natală a faimosului aventurier. Dată fiind deci proveniența lor, ele nu suferă nici o dezmințire.

15.000 lei ciupeli din fondul „Eftimie Murgu”

Se știe că Iancu Conciatu a format, cu ani în urmă, un comitet pentru ridicarea u-

nui bust lui Eftimie Murgu în Bozovici. Bustul s'a ridicat, — însă și Iancu Conciatu s'a îngrijit să-i facă partea sa din fondurile colectate de pe la autorități și pe alte căi. Iată copia unei chitanțe, care dovedește acest lucru:

Chitanță

Lei 15.000 (cincisprezece mii lei) sumă pe care am ridicat-o din fondul „Eftimie Murgu” pentru acoperirea cheltuielilor de transport la București și Timișoara și întreținere pe 8 zile în vederea organizării serbărilor.

Bozovici, data.

s. s. IANCU CONCIATU

Reese, din chitanța de mai sus, că mergând la București și Timișoara, în vederea organizării serbărilor lui Eftimie Murgu, aventurierul Iancu Conciatu și-a socotit cheltuieli de aproape 2000 (două mii) lei pe zi!

Organizând serbările lui Eftimie Murgu la Bozovici, Iancu Conciatu se bătea pe piept și-i făcea reclamă prin ziare, asumându-și tot meri-

tul comemorării marelui luptător bănățean.

Abia acum, când ochi indiscreți au început să privească în actele ce s'au dressat cu ocazia acestor serbări, se vede că Iancu Conciatu s'a pretat și cu ocazia aceasta la ciupeli ordinare.

Am vrea să vedem o mare întreprindere industrială sau comercială, care, trimitându-și directorul la drum pentru chestiuni de ale firmei, îi acordă diurnă de aproape 2000 lei, așa cum și-a acordat aventurierul Iancu Conciatu din fondul „Eftimie Murgu”.

La Banca Almajului și la cooperativă

Meloda diurnelor exagerate a aplicat-o Iancu Conciatu și la Banca Almajului, pe care a dus-o la răpă lăsând săraci o mulțime de acționari și deponenți. De exemplu, aventurierul a făcut un drum la Timișoara-Lugoș-București, pentru publicarea bilanțului, obținere de credite și subscrieri de capital. Ce credeti că și-a socotit aventurierul?

(Continuarea în pag. IV).

De toate și amestecate

HAURDEO IANCULE,

Pușchet pa limba ta, tucturiule, ca ne facuși Bozovicu da răs, mo. Te crediam barosan, da' vediem hăcu, ca numa' vorba-t da tine, laudarosuie.

Ce mai facuși atâta tevatura, de se bateau muștile roi la gura ta, ca la jafa cașelii Fedă, dăla care hat supt lapte când herai micuț, dacă te-au bagatără hafarâ dăn pâine?

Geaba mai humblt acuz la București cu Lazuricd, prapaditule, ca nici tel nu-ți mai poate ojuta. Ce o sa-ți mai facd și Lazuricd? Sa te pună buhbașă, hunde?

Hife-ar pliscu 'n cleștele barbierului, pân' fi-o tești mdsaua minții, sa nu mai trancașești, spurcatule și ce nu trebuie, sa te pui rău cu toata lumea.

Nu ți hiera bine la câmară, unde neam da neamu tău n'a visat c'o sa hăjungă?

Sa te ferească Dumnezelea, mo, sa hâncerci sa vii hânăpoi la pâinea noastră, la Bozovici, ca punem câinii pa tine, spurcatule.

Sa ramăi, sa hispașești pa unde hai pacatuit, ca hân Bozovicu nu mai e loc de ticaloși de teapa ta, cioară. Cărrr, piul!

Ne doare, mo, c'ai ajuns tară pa drumuri. D'ăia te ocarim. N'am mai vrea sa te mai vedem, numa' n'ismene, c'un crac mai scurt decât celant și hatârănădu-ți brăcinăru da călți.

Văru-tu Vasile Handrabulea,
vechi primaș

Sfințirea bisericii din Șebîș

Eri, Duminiică, a avut loc sfințirea bisericii din Șebîș, care în vara aceasta a fost renovată și pictată pe dinauntru.

În vederea acestui eveniment, încă de Sâmbătă seara, în localitate a sosit P. S. Sa Episcopul Grigorie Comșa însoțit P. S. Sa arhimandritul Policarp Morușca. În gară a fost întâmpinat de protopopul tractual Ștefan Lungu din Buteni și preotul Ioan Bogdan din Șebîș, înconjuțați de un mare număr de locuitori.

Eri dimineața, la ora 8 și jumătate a început serviciul divin a sfințirii bisericii, oficiat de P. S. Sa Episcopul Grigorie, înconjurat de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Sa Archimandritul Policarp Morușca. În cadrul serviciului, P. S. Sa a ținut o scurtă predică despre importanța și rolul bisericii. Serviciul divin a luat sfârșit la ora 10, când P. S. Sa Episcopul Grigorie a plecat la Gurahonț în vederea sfințirii Troiței ridicată în amintirea tribunului Ioan Buteanu.

La orele 12, în sala Casinei Române, a avut loc un banchet. A participat P. C. Sa Policarp Morușca, d. dr. Ioan Groza, prefectul județului, dl. Ștefanica, primpretor, protopop Ștefan Lungu, D. Radu, subrevizor de control.

S'a toastat pentru M. Sa Regele, P. S. Sa Episcopul Grigorie, d. dr. Ioan Groza, prefectul județului, etc.

Banchetul a luat sfârșit la ora 2 după masă.

Seletzki depus la Inchișoarea centrală din Brașov

Sâmbătă seara a fost transportat la Inchișoarea centrală din Brașov, Bruno Seletzki. Urmează a fi meținut aci până la sfârșitul pedepsei sale.

A fost predat direcțiunii inchișorii de către comandantul inchișorii militare din Jilava.

AFIRMATIVE...

...cucoana Zilahy Irén s'a plictisit repede de Arad. Eri s'a repezit și la Timișoara, să-și mai omoare urtul (nu pe bonvivant-ul cu geam 'n ochi care o însoțește, ferească Domnul, că doară dumneai nu-i criminală, ci, dimpotrivă: fată bună); iar mâine, părăsește România budoș olăhilor.

Afirmative... tocmai fiindcă n'a mai fost anturată și desmierdată de miștrii și alți omnipotenți ai zilei, ca pe vremea când nu-și operase născutul și era nostimă cârnufă... ne va aranja și mai cu efect ca acum câțiva ani (de data aceasta p franțuzește... fiindcă și-a uitat limba ungurească, de când stă la Paris, cum a declarat ușașă-urilor arădane), imediat cum va trece granița.

...cică, nici bălanul Conciatu n'a fost izgonit dela Camera de industrie și comerț din Timișoara, ci și-a dat și el dimisia... „din proprie inițiativă” ca și prietenul său de suflet, dela cealaltă cameră profesională, timișoreană. Numai că el spune aceste nerozii și tot numai el le crede...

Regretăm că trebuie să i-o oreamintim dar realitatea crudă este aceea fixată în reportagiul de eri al „E-coul”-ui, în care am precizat că, d.

ministru Manolescu-Strunga, voinđ, în nici un caz din prietenia cu care s'a tot lăudat blondul bozovician, ci, numai din anumite sentimente de milă, să-i aranjeze odată și numirea lui bietul Conciatu... i-a trimis Decretul pentru semnare la Palat, de unde actul s'a reintors cum fusese înaintat... fără semnătura regală pe dânsul.

...cu prilejul recentei razii generale care a avut loc alaltăieri noapte la Paris, autoritățile polițienești, — cu toată faima poliției franceze, — a deranjat și pe clienții localurilor de noapte. Le-a cerut și lor actele de legitimație, indiferent că le stabiliau identitatea mai tuturora... patronii cafenelelor.

Indignați, cei din urmă, că mărturiile lor nu contau și cei fără acte și suspecti erau ridicați, au hotărât să se plângă guvernului, că din pricina raziei au suferit pagube de mai multe milioane de franci, întrucât clienții, alarmați, intrați în panică, au părăsit localurile fără a-și mai plăti consumațiile...

Vasăzică, omul e tot ăla și la Paris, ca oriunde. Dacă poate, profită de orice împrejurare, indiferent că-l cheamă client sau patron de cafenea...

Respectiv

Achitarea lui Insull a făcut senzație în America

Chicago. — Achitarea cunoscutului financiar Samuel Insull, a fratelui său Martin Insull și a celor 15 coacuzăți a produs deosebită senzație în toate cercurile bancare din Statele Unite.

După verdictul dat de tribunalul federal, Insull a declarat ziaristilor că această hotărâre a justiției nu este decât un început al recunoașterii nevinovăției sale.

Înainte de începerea procesului, Samuel Insull declara că este sigur de achitare.

Se știe că Insull, care părăsise Statele Unite acum câțiva timp, plecând în Europa, a fost extrădat din Turcia, unde voise să se stabilească, la cererea guvernului american. El este unul din cei mai mari financiari din Statele Unite. A făcut parte din 85

consilii de administrație al celor mai de seamă întreprinderi din America și conducea personal 65 dintre ele. Krachul bancar din 1932 a marcat însă începutul prăbușirii sale.

Cu tot verdictul de achitare al tribunalului federal, Insull va trebui să se înfațișeze la tribunalul statului Illinois, în cursul săptămânii viitoare, spre a răspunde la inculparea de eschrocherie.

Vieța sportivă

Cum se prezintă situația în divizia națională

După etapa de Duminecă, a diviziei naționale, seria A, în urma victoriilor repurtate de Ripensia asupra Gloriei — 3:0 (1:0) — Crișana asupra AMEFA-ei — 1:0 (0:0) — Universitatea asupra Venusului — 2:1 (0:0) — CAO asupra României — 2:1 (1:1) — și după draw-ul Chinezul—Juventus, — 2:2 (2:1) — situația în clasament se prezintă astfel:

Ripensia	10	7	2	1	30:17	16
Chinezul	9	6	1	2	30:22	13
Crișana	10	6	1	3	23:19	13
Univ.ers.	9	6	—	3	16:10	12
CAO	10	5	2	3	18:12	12
Venus	10	5	—	5	25:21	10
România	9	4	2	3	12:10	10
Gloria	11	4	2	5	19:29	10
CFR. Buc.	10	4	—	6	17:22	8
U-Tric.	11	2	3	6	23:27	7
Juventus	10	2	2	6	13:22	6
AMEFA	9	—	1	8	10:25	1

Informațiuni

Sunt înștiințați pe această cale toți d-nii președinți ai comitetelor Ligii Antirevizioniste Române că ziua de 1 Decembrie e consacrată comemorării Unirii.

În acest scop Comitetul central a hotărât ca în întreaga țară să se țină întruniri în cari să se comemoreze actul eternei noastre uniri și să se protesteze contra tendințelor de revizuire de oriunde ar veni.

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:
Premieră!

Uraganul Marlene Dietrich

Reprezentările

a orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Repriză!

DORINȚA cea MARE

Catherine
Hepburn

Reprezentările

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Taxele de intrare:

Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv
timbrul aviației.

CORSO

Programul de azi:

Premieră!

La orele 3, 5, 7 1/4, 9 1/4

Toată lumea trebuie să vadă
acest film!

Producție superbă.

Marlene Dietrich

Uraganul

Regia:

Joseph Sternberg

VINE!

Bătălia

URANIA

Programul de azi:

la orele 5, 7 1/4 și 9 1/4.

Cel mai splendid film umoristic

Stanși Bran

în

Serviciul patriei Trio Eugenio

în carne și oase. Cel mai mare
acrobat de gimnastică din
România.

Imprumutul de Inzestrare

Dă economiilor siguranță deplină și venit scutit de impozite

Imprumutul de Inzestrare

Va întări Apărarea Națională. Asigură paritatea aur a Leului. Va spori utilajul național. Va inzestra țara cu drumuri bune și porturi moderne.

Imprumutul de Inzestrare

Ajungând la o subscripție de peste 5 miliarde, va face în fiecare an câte 15 milionari dintre subscriitorii mici și mari. Va da la 40 de subscriitori, prin tragere la sorți, și în fiecare an 40 de câștiguri, de câte 500.000 și 250.000 lei. Iar 230 dintre posesorii noilor titluri, vor primi în fiecare an, începând cu 1 Februarie 1935, câte un premiu de 10.000 lei

Imprumutul de Inzestrare

Ocrotește moneda și munca națională. Asigură dezvoltarea liniștită a Statului. Vă dă putința să deveniți pentru 880 Lei, milionar.

Dela cooperativa „Aradul”

—Senzaționalele destăinuri ale președintelui, d. Aurel Birtolon—

II.

Sâmbătă a avut loc ședința consiliului de administrație al cooperativei „Aradul”, cu care președintele, d. Aurel Birtolon, fost deputat, prezidențiale cooperativei, a făcut senzaționalele destăinuri, în cadrul cărora de seamă, privitoare la uneltirile puse la cale chiar de către unele organe ale cooperativei, — subminări cari până la urmă s'au dovedit complet nefondate și pornite din interese dușmane cooperativei.

Continuăm să dăm publicității precizările d-lui Birtolon:

Din ziua aceea evenimentele s'au precipitat, ca într-un film senzațional politic:

La 25 Iulie Calmuc ne dăsează un proces-verbal de constatare prin care constată, aci, la Arad, lipsa sumei de 108.000 lei din averea cooperativei.

La 26 Iulie ni se expediază tot din Arad sentința comisiei de control a uniunii „Banatul” prin care comitetul de direcție, — directorul și casierul nostru, — sunt somați să depună 108.000 lei și sunt excluși din cooperativa română pe 3 ani de zile, pentru sustracțiuni frauduloase.

Această anchetă senzațională a fost imediat difuzată în toată țara și prefectul județului Arad a dat un interviu în gazeta locală „Știria”, prin care d-sa s'a situat alături de Cipres—Bratu—Calmuc, ca al patrulea complice, împotriva cooperativei române.

Alte fapte și mai grave ale inspectorului Calmuc

Alarmați de această odioasă inscenare ne-am dus în ziua de 28 Iulie la uniune să vedem ce s'a întâmplat.

Președintele uniunii, d. dr. Grulescu ne-a declarat, că nu cunoaște cauza, nu a participat la 26 Iulie la nici o ședință și a cerut funcționarilor procesul-verbal de ședință în fața noastră, la care cerere a primit următorul

răspuns: „Procesul-verbal nu este încă dresat...”

D. dr. Stoinescu s'a dus acasă la judecătorul care trebuia să prezideze ședința din 26 Iulie, unde a primit răspunsul că d. judecător este la o stațiune balneară de 15 zile și n'a fost la Timișoara sau la Arad de atunci.

Inspectorul Calmuc, întrebat asupra chestiunii ne-a răspuns, că procesul verbal de constatare este „sfânta scriptură” și nici Dumnezeu nu poate schimba nimic, dar dacă noi ne dăm dimisia, va căuta să aranjeze chestiunea.

Era clar, că acești oameni fără conștiință atentează la banii de revalorizare și voesc să ne îndalțe din calea lor cu orice chip, iar pentru a-și ajunge scopul, s'au folosit de conducătorii actuali politici, de d. prefect Groza și de d. Mihai Mărcuș, a căror păcătoasă complicitate se va demonstra îndată.

Apelul la Oficiul Național al Cooperatiei

Noi, mândriți peste măsură, dar conștiinți de cinstea noastră, n'am admis nici o tranzacție cu căldii cooperativei. Am depus suma de 108.000 lei ce se pretindea că lipsește și ne-am adresat cu toată încrederea cu un apel, către Oficiul Național al Cooperatiei Române.

Oficiul Național a trimis un inspector general de control, care a făcut o contra-anchetă și care a constatat că nu s'a sustras nici un singur ban din averea cooperativei.

Și acum vine partea cea mai dureroasă și mai rușinoasă pentru politica românească din județul nostru.

Atât d. Mărcuș cât și d. dr. Groza, cari între timp au făcut cu Calmuc și Bratu o nouă cooperativă „Ogorul” și care executa mandatul nostru de revalorizare, în mod căt se poate de defectuos, au intervenit personal și prin telegrame cifrate cari le-am văzut la dosar pe lângă ministrul de domenii și care a ordonat o nouă supraanchetă.

Când am început să facem cooperație, ne-am dat seama, că în acest județ, atât de românesc ca populație, dar cu sistemul liberalismului economic de până acum, nici odată nu-l vom putea numi românesc ca producție, întreaga industrie și comerțul fiind în mâinile minoritarilor, iar cum în 16 ani dela război și până azi nimic nu s'a realizat ce ar justifica progresul românesc pe aceasta cale, nu ne rămâne, decât organizarea vieții economice românești, prin cooperare.

Nimic nu s'a schimbat de atunci, decât lovitura intervenită de către niște inconștienți, iar noi nu suntem așa de slabi, ca la prima lovitură să ne retragem.

Această lovitură ne învață să ne strângem rândurile și să mergem înainte pe calea credinței noastre pentru binele comun.

Nu însă fără a ne debarasa de tot ce poate reprezenta un pasiv în acțiunea noastră.

Pentru cea vă rog să binevoiți a hotărî azi convocarea unei adunări generale extraordinare, în fața căreia, să ne dăm socoteala de acțiunea noastră de până acum și care să judece pe acei consilieri, cari vor fi găsiți că ar fi păcătuit cu ceva față de cooperativă.

Tot cea adunare generală trebuie să hotărăscă asupra dării în judecată a acolora, cari prin acțiunea lor criminală, prin înscenarea din 25 Iulie, s'au făcut vinovați pentru daunele suferite de cooperativa noastră.

Revizuirea frontierei dintre Ungaria și Jugoslavia

Budapesta. — Ziarele de azi anunță, că pe teritoriul jugoslav, în zona frontierei ungaro-jugoslave, se contruesc fortificațiuni noi și se face rețeaua combinată din sârmă ghimpată, dealungul frontierei.

Știrile răspândite referitor la închiderea frontierei ungaro-jugoslave au fost, însă false. S'a stabilit numai un control sever asupra trecerii prin frontiere dintre Ungaria spre Jugoslavia.

Ce spun rușii despre atentatul dela Marsilia

Președintele republicii Moldovenești, într'o cuvântare pe care a ținut o la Radio, a vorbit despre Rusia și România, arătând că prin pactul care s'a încheiat, situația Rusiei în Europa este foarte bună, fiindcă toate statele limitrofe au încheiat pacte de amicitie.

„In curând, ministrul nostru se va instala la București, iar România își va trimite reprezentantul ei la noi.

D. Litvinov împreună cu ministrul de externe ai celorlalte state consolidează pacea la Geneva.

Teroriștii au omorât pe regele Serbiei! — toată lumea se agită.

Unii au căutat să arunce vina asupra noastră!

Respingem această acuzație! Statul nostru este pentru pace și vom respecta angajamentele făcute cu aliații noștri! Jos războiul!”

Folosiți bateriile „Galvani”

Un complet din Cluj a venit să judece la tribunalul Timișoara senzaționalul proces Juhos

Luni 26 crt. a nceput la tribunalul Timiș-Torontal dezbaterile cunoscutului proces Juhos, care se tergiversează de vreo nouă ani de zile. E vorba de risipirea averei fostei minore Elisabeta Juhos, — avere în valoare de peste 50 milioane lei, constând din pământuri arabile, păduri și imobile, în hotarul comunei Brestovaț din Bănat. Risipirea a făcut-o propria mamă a victimei, împreună cu avocatul Ludovic Varjassy din Arad. Ambii au ajuns pe banca acuzaților, împreună cu foștii administratori ai moșiei, frații Müller, născuți în Ciacova și domiciliați azi, unul în Buziaș, altul în Lugoj, altul în Timișoara.

Procesul Juhos s'a început la Timișoara, dar a fost strămutat între timp la tribunalul Cluj, pentru suspiciune legitimă. La tribunalul Cluj procesul a ajuns în fine în stare de judecată și s'au ținut câteva dezbateri. În timpul dezbaterilor dela Cluj s'a ivit nevoia unei noi instrucțiuni, care s'a și făcut. Urmarea acestei noi instrucțiuni a fost că parchetul a deschis

acțiune publică împotriva unui lot de persoane, care până atunci figurau în proces numai ca informatori. Printre noii acuzați se găsesc și avocații dr. P. Obădeanu, dr. Artur Schmerling și alții.

Dezbaterile ce s'au mai fixat apoi la tribunalul Cluj au trebuit să se amâne mereu, pentru motivul că atât acuzații cât și martorii, toți din Bănat, au început să nu se mai prezinte la tribunalul de acolo, căci era prea departe. În cele din urmă, tribunalul Cluj, având în sensul acesta și asentimentul ministerului de justiție, a hotărît să trimească un complet la Timișoara, ca să se judece procesul în Bănat.

La dezbaterile de Luni au lipsit din nou acuzații principalii dr. Ludovic Varjassy, d-na Juhos și alții doi, așa că o parte dintre avocații apărării au cerut amânarea dezbaterilor, iar o altă parte disjungerea și judecarea procesului.

Tribunalul a hotărît disjungerea și a început Luni dezbaterile pentru acuzații prezenți.

Nu învățăm nimic

Coloanele noastre au adăpostit de atâtea ori, articole, reportaje și proteste contra autorităților locale pentru excesiva toleranță a minoritarilor cari nu vreau să înțeleagă că țara asta nu este un sat fără câini, unde fiecare-și poate face de cap. Că, ce gândește în interiorul său, fiecare cetățean de alt sânge decât cel românesc, nu mai interesează. Trebuie însă ca în manifestările lor exterioare să se limiteze în marginile unei situații care să nu jignească sufletul populației majoritare. Am relatat de atâtea ori, că în vitrinele comercianților, este aranjat sub diferite forme și în variate combinațiuni, tricolorul ungiuresc. Nu s'a luat nici odată nici o măsură. Ne vine acum dela Chișineu, vestea, că șeful postului de jandarmi de acolo, a dresat un proces verbal proprietarului de cinematograf de acolo, pentru că și-a împodobit vitrina cu tricolorul maghiar. Splendidă lecție servește plutonierul de jandarmi, organ polițienesc și simplu, cu sufletul nevinovat de raționamentele civilizației și umanitarismului! Că cele constatate și cuprinse în procesul verbal al plutonierului de jandarmi dela Chișineu-Criș, vor avea sau nu vre-o urmare, nu ne interesează. Deși am vrea-o. Ne mulțumim și cu faptul brut, pe care am vrea să-l imitem și alții. Căci este inadmisibilă rămânerea și pe mai departe în tembelsm și insensibilitate. Trebuie să sancționăm sburdănicile inconștiente ale minoritarilor, după sistemul întrebuițat de ei, atunci când eram sub jugul lor. În acel timp, jandarmii unguri și agenții de siguranță smulgeau alțițele și ile de culori vii și variate ale româncelor îmbrăcate în costume naționale sau brăurile tricolore cu cari erau încinse. Comparați situația. Ungurii ațîșează culorile în orice loc, fără să li se facă nimic. Să răspundă, orice om, care simte că e român, dacă situația aceasta mai poate dura?

Supraancheta, și rezultatele ei

Admiterea apelului în întregime

Ministrul Negură, indus în eroare de către potențații locali liberali a trimis pe d. Insp. General Titus Azente, fostul director general al băncilor populare liberale, și pe inspectorul Gral Vărgolici, ambii foști îndepărtați din slujbele lor de către național-țărăniști, din motive nouă necunoscute.

Vă închipuiți cu ce mandat au fost trimiși, dar onoare domniilor lor, au știut să-și păstreze obiectivitatea.

În urma concluziilor la cari au ajuns acești supraanchetatori, cari au văzut că nu se poate scoate larbă verde din piatră seacă și nu poți face hoji din oameni cinstiți, și de bună credință, comisia de control a Oficiului Național a admis apelul nostru în întregime și a ordonat reinstalarea noastră în toate drepturile noastre.

Cea mai mare satisfacție a noastră este însă, că e primul caz în istoria postbelică a cooperativei în care din atâtea capete de acuzare edle a putut inventa un cap bolnav al unui Calmuc, să nu poată fi susținut nici unul singur; toate acuzațiile ce ni s'au adus sub un regim odios de politicianism feroce, capabil de orice, totuși să fie apelul nostru admis în întregime. După nenumăratele drumuri la Bu-

curești, Arad și Timișoara; după mari cheltuieli de energie și bani pentru a căuta dreptatea, ar urma să descurajăm și să părăsim pentru totdeauna această cooperativă, unde câțiva angajați păcătoși cu câțiva politicieni de suburbie pot să distrugă nu numai cooperativa, dar pot atenta nepedepsiți și contra cinstei noastre personale.

Totuși, eu fac apel la dvs. să nu părăsim cooperativa. Uscături sunt în toate pădurile, dar pentru ele să nu-i dăm foc pădurii.

Noi, n'am făcut cooperativism și nici nu-l facem pentru a ne îmbogăți din el, doar dvs. îmi sunteți cu toții martori cum am hotărît să nu ridicăm nici un singur ban sub nici o formă dela cooperativă și să ne obligăm să suportăm fiecare cheltuielile efective din punga proprie, iar din veniturile cooperativei să formăm capitalul cooperatist, de care are așa de mare lipsă țărănimea producătoare a acestui județ.

Haine elegante și etnice la Cameniță

croitor. Arad, C. Radnei 24.

Profilul moral al lui Iancu Conciatu

(Urmare din pag. 1-a).

Să vedeți: tren Oravița-Timișoara-Lugoj-București și retur 3800 lei; 2 zile la Timișoara 1500 lei; trăsura în Lugoj 100 lei; 9 zile în București 9000 lei, total 14.000 lei. Dar exact în ziua când a încărcat cu aceste sume contul de spese al Băncii Almăjului (la 28 Februarie 1929), aventurierul Iancu Conciatu a mai ridicat și dela cooperativa forestieră Almăjul „spese” în sumă de lei 1500. Așa că ciupelele lui totale s'au ridicat la suma de 15.900 lei.

Să se noteze că Banca Almăjului era o întreprindere cu un volum de afaceri foarte redus, ca și cooperativa forestieră Almăjul. Era permis ca Iancu Conciatu să-și socotească asemenea diurne exagerate dela aceste întreprinderi? Cu drept cuvânt exclamă informatorul nostru: — Iată venitul băcii, în al cui buzunar s'a strecurat!

Alte ciupele, alte învârteli

În cele ce urmează, publicăm o serie de cifre ce reprezintă alte ciupele și alte învârteli ale aventurierului, la Banca Almăjului și la cooperativa Almăjul. Nu mai facem nici un comentariu, ci le publicăm așa cum ne-au fost servite. Comentariile le fac cititorii singuri — și le fac acționarii păgubiți ai celor două întreprinderi. Iată cifrele întreprinderii noastre:

Document. Diversi No. 22 la contul curent fo 58: Clubul partidului lei 44.983. (Operația s'a făcut în Aprilie 1926. Să se noteze bine: Iancu Conciatu a risipit această sumă în detrimentul funcționarilor, achitându-și din banii lor extravagantele sale politice).

Erogațiuni. Diversi 17. La cont curent No. 58 din nou lei 14.000: Clubul partidului. (Operația s'a făcut la 17 Februarie 1926. Observația de

mai sus e valabilă și aici). În contul curent debitori mai figurează apoi o sumă de lei 20.000 pentru Iancu Conciatu la fo 52.

Din fondul: sume puse, la dispoziția consiliului de administrație No. 9. III. 1929. Iancu Conciatu a ridicat lei 10.000.

Spese de călătorie. În 1927 (jurnal cassa No. 103/II) Iancu Conciatu a ridicat lei 10.000; apoi lei 3000 (cassa 117/II). Din Pro. Diversi lei 11.808:10 (cassa 122/II); apoi lei 3500 (cassa 139/II); apoi tantiema (așa le-a botezat Iancu Conciatu!) lei 300 (cassa 123/II).

Terminând cifrele de mai sus, informatorul nostru adaugă un lung și foarte sugestiv etc., etc., etc.

Condamnări și pollogări în curs de cercetare

Cele de mai sus reprezintă ciupelele lui Iancu Conciatu.

Intr'o scrisoare recomandată mai recentă informatorii noștri ne-au trimis numărul câtorva sentințe pronunțate contra faimosului aventurier, și ne-au indicat unele pollogării ale sale în curs de cercetare. Să vedem sentințele:

Tribunalul Dâmbovița S. I. prin sentința corecțională No. 2456 (dosar No. 5338/931) a condamnat pe inculpatul Conciatu Ion Iancu la 500 lei amendă, cu aplicarea articolului 28 c. p. în caz de insolabilitate (adică transformarea amenzii în închisoare).

Judecătoria rurală Bozovici prin sentința No. 3939/931 l-a condamnat pe Iancu Conciatu la 3000 lei amendă ca pedeapsă principală și 1000 lei amendă ca pedeapsă accesorie, pentru ultragiul conform art. 480. Aceste amenzi și cheltuieli de judecată, conform sentinței se vor comuta, în caz de neplată, în 60+

20 zile închisoare corecțională.

Judecătoria rurală Bozovici l-a mai condamnat pe Iancu Conciatu, prin sentința No. 4095/930, pentru leziuni corporale ușoare cauzate fotografului Megyesi, cu ocazia unei încercări în biroul lui Farkas, la amenzi și cheltuieli de judecată în suma de 500 + 500 + 250 + 950 3000 + 1000 + 100 + 600 lei, sau 4 luni și 18 zile închisoare.

Mai există apoi sentința judecătorească Bozovici prin care Iancu Conciatu a fost condamnat pentru leziuni corporale grave cauzate d-lui inginer Vasile Spârger din Bozovici; apoi sentința tribunalului Caraș pentru calomnie și, — după cum se exprimă informatorii noștri, — din nou un lung șir de etc., etc., etc.

Correspondența din care spicim aceste sentințe continuă apoi a dezvălui pollogăriile noi ale lui Iancu Conciatu, în termenii următori:

Actualmente mai mulți țărani din Almăj, prin avocatul lor d. dr. Ion Drăghi, au reclamat pe Iancu Conciatu parchetului Caraș, pentru că și-au achitat datoria lor la Banca Almăjului, unde funcționa Conciatu, iar acesta nu a trimis sumele la băncile creditoare. Băncile acestea, evident, somează mereu pe țărani să-și achite datoriile adică să le achite a doua oră. (Cambiile lor au fost reescotatate). Iată numele țăranilor cari se plâng că au asemenea neplăceri: Ion Drăgăli (Prilipeți), Ion Cârpanu (Bozovici), George Puia (Bănia), Tudor Vuia (Bozovici), Marin Boțochină (Bozovici) și Iosif Zamela (Borloveni vechi). Toți aceștia s'au adresat parchetului.

Acesta este Iancu Conciatu, pe care l-au alungat zilele trecute și dela Camera de industrie și comerț din Timișoara, pentru că începuse să-și facă de cap și acolo.

Adunări naționale-agrare în Ardeal

Partidul național-agrar va întreprinde în Ardeal o serie de atacuri contra partidului național-țărănist, pe chestiunea Skoda.

Prima întrunire în acest scop se va ține la Cluj unde va vorbi și d. Goga.

Noul regim de import-export

Noul regim de import-export care a intrat în vigoare astăzi prevede că exportul nu se poate face decât prin vămile unde Banca Națională sau vre-o bancă cu autorizație pentru devize, are filială.

În 3 Decembrie își începe activitatea Comisia de control care va fi însărcinată cu verificările și emiterea permiselor de import.

Cețiți și răspândiți

„ECOUL”

Tipografia Lovcov & Co. Arad

Obligația a conversiunii: d. Cârje dela Banca Bănățeană

— În atenția autorităților —

Un debitor al Băncii Bănățeană (parcă așa-l zice) din Timișoara, în fruntea căreia operează crâncenul Sylok, d. Valeriu Cârje, ni se plânga că numita bancă înțelege să trateze cu debitorii ei, ocrotiți de legea conversiunii, după criteriul cu totul speciale. D. Valeriu Cârje incasează camete peste prevederile legii conversiunii și în general își bate joc de această lege.

Debitori de ai d-lui Valeriu Cârje, scoși de sub legea conversiunii, se găsesc prin comunele Banloc, Denta, Galul mic, Opațița și multe alte comune din Timiș-Torontal.

Debitorul care ne-a rugat să relevăm procedeele nepermise ale d-lui Valeriu

Cârje, ne asigură că dacă s'ar ordona o anchetă, prin organele administrative în comuna de mai sus, s'ar descoperi cazuri cu adevărat fioroase de speculare a agriculturilor ocrotite de legea conversiunii.

Dat fiind că această lege ajunsă să fie aplicată abia după ani de discuții și de modificări, și a fost votată și pusă în aplicare pentru rațiuni de ordin economic-social foarte serioase, nu ne îndoim că autoritățile se vor sesiza și își vor face datoria.

Dacă d. Valeriu Sylok Cârje a păcătuit, autoritățile să vegheze ca el să-și ispășească păcatele.

Liga Națiunilor va soluționa diferendul dintre Jugoslavia și Ungaria

Este de o însemnătate deosebită ca toată lumea să înțeleagă că Societatea Națiunilor nu poate fi un steag, folosit de unii împotriva altora, ci o tribună de unde se poate cere realizarea justiției internaționale și a păcii.

Intr'adevăr, scrie ziarul, în actuala atmosferă turburată a Europei, ar rămâne puține

șanse de a se evita războiul, dacă diferendul dintre Jugoslavia și Ungaria ar trebui să fie soluționat direct de guvernele din Belgrad și Budapesta.

Marele avantaj al Societății Națiunilor este că ea poate și trebuie să aplice în asemenea împrejurări, metode care să evite conflictele. Numai să aibă!..

Parastasul dela Florica

BUCUREȘTI. — Duminecă a avut loc la Florica în cripla familiei Brătianu cu prilejul comemorării de 7 ani dela moartea lui Ion I. C. Brătianu un parastas. La solemnitățile au participat patriarhul, membrii familiei Brătianu împreună cu d. și doamna George Brătianu. Sierul conținând osemintele lui I. I. C. Brătianu învâluit într'un drapel tricolor a fost purtat afară din criplă de membrii guvernului. După terminarea slujbei religioase a vorbit patriarhul Miron, primul ministru Tătărescu,

Leonte Moldovanu, în numele Corpurilor legiuitoare. Sierul a fost purtat, apoi de membrii guvernului în interiorul cavoului și așezat într'un sarcofag de marmură neagră mozaicată pe care este gravat numele I. I. C. Brătianu.

Tot ieri din inițiativa partidului georgist s'a oficiat un parastas pentru odihna sufletului lui Ionel Brătianu la Biserica Aibă din Capitală. Deasemenea s'a comemorat cei 7 ani dela moartea lui I. I. C. Brătianu și în alte orașe ale țării.

Organizațiile comuniste au fost desființate

București. — Printr'o ordonanță emisă ieri de Corpul II de Armată, au fost desființate toate organizațiile comuniste din Capitală. Această măsură a fost luată în urma constatărilor făcute cu prilejul raziei generale, când au fost arestați mai multe sute de suspecți în majoritate comuniști.

În ceace privește organizațiile comuniste din restul țării unde este instituită starea de asediu, s'a hotărât să

se ia măsuri pentru sigilarea sediilor și arestarea comunistilor suspecți. Aceste măsuri vor fi săvârșite de legiunile de jandarmi cu concursul polițiilor locale. O ordonanță emisă pe zidurile orașelor va arăta că hotărârea este luată pentru înlăturarea pericolei lui comunist.

Astăzi noapte s'au făcut descinderi la sediile asociațiilor și societăților comuniste de extrema stângă.

Ungurii se amestecă și'n treburile noastre interne

O unghoroaică venită de peste graniță a fost prinsă făcând propagandă contra împrumutului

Luni a fost arestată la Chișineu-Criș, femeia Fülöp Péterné soția unui sublocotenent din jandarmeria ungară care a venit în România cu bilet de liberă trecere a frontierei și care umbla din casă în casă pe la cunoscuți spunându-le să nu subscrie pentru împrumutul de înzestra-

re deoarece „Ungurii vor ocupa România până în două luni”.

Instigatoarea a fost arestată, adusă la legiunea de jandarmi din Arad unde a fost anchetată și deferită apoi consiliului de război din Timișoara.

Importante întrevederi la Florica

Se știe că ieri cu ocazia impresiunilor solemnități dela Florica, au participat și reprezentanți ai diferitelor partide politice existente în țară.

Din partea național-țărăniștilor a fost d. dr. Lupu, iar partidul național-agrar a fost reprezentat de însuși șeful său, d. Octavian Goga.

Prezența acestor doi fruntași politici alături de membrii guvernului n'a rămas fără urmări.

Astfel, d. prim-ministru Gh. Tătărescu, s'a întreținut îndelung cu d. Octavian Goga și apoi cu d. dr. N. Lupu,

pe chestiuni politice. Ce anume s'a discutat încă nu se știe.

D. Goga, a avut apoi o întrevedere importantă cu d. Valer Pop, ministrul minorităților.

În afară de discuțiile purtate asupra chestiunilor ce cad în competența ministerului condus de d. Valer Pop, se afirmă că s'a discutat și mult desbătută afacerea Skoda.

Concluziunile eminate din discuțiile angajate precum am arătat mai sus, nu sunt încă cunoscute.

Semnificația politică a vizitei lui Gömbös la Viena

Cercurile austriace autorizate să străduiesc să reducă la minimum semnificația politică a vizitei d-lui Goemboes la Viena și a întrevederilor pe cari primul ministru ungar le-a avut cu cancelarul Schuschnigg.

Aceste cercuri declară că invitația adresată d-lui Goemboes datează din August, cu prilejul vizitei cancelarului Austriei la Seghedin.

În unele cercuri politice și

diplomatice, se afirmă că d. Goemboes ar nutri speranța de a obține, pe lângă sprijinul Italiei și pe acela al Austriei, în ce privește cererea de a se admite procedura de urgență pentru examinarea acuzațiilor aduse Ungariei de guvernul jugoslav. Se pare, însă, că stipulațiunile pactului dela Roma, dintre Italia, Austria și Ungaria, nu creiază o obligațiune de acest fel pentru Austria.